

**OBRAZLOŽENJE IZMJENA I DOPUNA FINANCIJSKOG PLANA
FONDA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST
ZA 2019. GODINU I PROJEKCIJA PLANA ZA 2020. I 2021. GODINU**

UVOD

Sukladno odredbama članka 7. stavka 3. Zakona o proračunu (NN 87/08, 136/12 i 15/15) Fond je izradio Izmjene i dopune Financijskog plana Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za 2019. godinu (dalje: Izmjene), koje su rezultat prije svega izvršenja Financijskog plana Fonda u prvih osam mjeseci 2019. godine i preuzetih obveze čija će realizacija uslijediti do kraja 2019. godine.

Planirani prihodi i primici povećavaju se za 142.006.725 kn i iznose 1.812.423.925 kn.

Planirani rashodi i izdaci smanjuju se za 441.497.600 kn i iznose 1.245.219.300 kn.

Preneseni depozit iz prethodne godine (višak iz 2018.) iznosi 904.514.024,17 kn, a čine ga:

- sredstva iz državnog proračuna u iznosu od 6.265.471,89 kn,
- nenamjenska sredstva u iznosu od 126.580.846,22 kn,
- sredstva od prodaje emisijskih jedinica u iznosu od 480.179.774,30 kn,
- sredstva od posebnih kategorija otpada u iznosu od 213.667.468,76 kn i
- sredstva od posebne naknade za okoliš radi ne stavljanja biogoriva na tržište u iznosu od 77.820.463,00 kn.

PRIHODI

Prilikom izrade Izmjena u dijelu koji se odnosi na prihode od naknada, uzeta je u obzir dosadašnja realizacija prihoda te plan realizacije prihoda do kraja 2019. godine. Također, u dijelu koji se odnosi na prihode od trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova, prilikom planiranja prihoda uzeto je u obzir dosadašnje kretanje postignutih cijena emisijskih jedinica na dražbama.

Ukupni prihodi povećavaju se za 142.006.725 kn i iznose 1.806.996.925 kn, a najznačajnije povećanje odnosi se na prihode sa osnove naknada i prihode od prodaje emisijskih jedinica.

RASHODI

Planirani rashodi Fonda za 2019. godinu smanjuju se za 441.497.600 kn i iznose 1.238.219.300 kn od toga se smanjuju projekti zaštite okoliša u iznosu od 467.283.900 kn (kao npr. EU projekt nabave spremnika zbog dugotrajne procedure), programi i projekti energetske učinkovitosti smanjuju se u iznosu od 45.783.800 kn (realizacija po obavljenim javnim pozivima kao npr. vozila prenosi se u slijedeće razdoblje) dok se rashodi za gospodarenje s posebnim kategorijama otpada povećavaju u iznosu od 74.752.000 kn radi pojačanih aktivnosti vezanih uz podizanje svijesti građana u odvajanju otpada.

RAČUN FINANCIRANJA

Planirani primici od financijske imovine i zaduživanja nisu se mijenjali i iznose 5.427.000 kn, Planirani izdaci za financijsku imovinu i otplatu zajmova također se nisu mijenjali i iznose 7.000.000 kn.

POSEBNI DIO

ADMINISTRATIVNO UPRAVLJANJE I OPREMANJE

U okviru aktivnosti A1001 Operativni program „Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.“ planirana sredstva se smanjuju za 3.520.500,00 kn. Fond je u tijeku implementacije novog ERP-a i DMS sustava tj. cjelokupnog novog informatičkog integriranog sustava prema ugovorenoj dinamici. Kako su sredstva od 3.520.500,00 kn planirana u ovoj godini za nabavu programa praćenja i provedbe projekata naslanjaju na novi informatički sustav Fonda iste nije bilo moguće realizirati već se prebacuju u slijedeću godinu. Iz istog razloga smanjena je i stavka uredska oprema i namještaj.

PROGRAMI I PROJEKTI ZAŠTITE OKOLIŠA

Sanacija odlagališta otpada (K2006)

Planirana sredstva povećavaju se za 17.952.700,00 kn radi ubrzanja dinamike sanacije odlagališta otpada „Karepovac“ u Gradu Splitu, kao i ostalih odlagališta koja su u postupku sanacije ili izmjena i dopuna akata za građenje.

Gospodarenje otpadom - Izgradnja centara za gospodarenje otpadom (K2009)

Planirana sredstva smanjuju se za 1.146.000 kn iz razloga što nisu realizirane sve planirane aktivnosti na pripremi projekata centara za gospodarenje otpadom (nije pravovremeno izrađena projektna dokumentaciju a time nisu stvoreni uvjeti za isplatu sredstava za CGO-e Piškornica, Lećevica, Babina Gora i Lučino Razdolje), provedba projekata izrade dokumentacije za 3 CGO (Zagreb, Šagulje i Orlovnjak) započela je tek krajem 2019. godine pa niti u tu svrhu nisu potrošena sva planirana sredstva. Također, smanjenje se odnosi i na sufinanciranje projekata u provedbi (Bikarac i Biljane Donje) koje nije ostvareno planiranom dinamikom i u planiranim iznosima, obzirom da su zbog poništenja postupaka javne nabave i ponovne javne nabave, potpisani ugovori za radove tek u prvoj polovini 2019. godine.

Zaštita, očuvanje i poboljšanje kakvoće zraka, tla, vode i mora (K2012)

Planirana sredstva smanjuju se za 2.672.000,00 kn iz razloga kašnjenja dinamike realizacije „Izvođenje radova na zamjeni halona u Nacionalnoj i Sveučilišnoj knjižnici u Gradu Zagrebu“, te se provedba projekta nastavlja u slijedećoj godini.

Zaštita i očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti (K2014)

Planirana sredstva smanjuju se za 2.666.000,00 kn zbog smanjene dinamike realizacije ugovorenih projekata iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. godina odnosno kašnjenja u postupcima provedbe javne nabave, ponavljanja postupaka javne nabave zbog povećanja cijena građevinskih radova gdje se na procijenjene iznose nitko nije javljao te u slučajevima da su bile žalbe na postupak odabira izođača radova.

Gospodarenje otpadom - izgradnja županijskog centra za gospodarenje otpadom-Kaštijun (K2025)

Osnovni razlog smanjenja planiranih sredstava za 15.292.000 kn u 2019. godini je što nisu zaprimljena dodatna potraživanja Izvođača po Ugovoru o radovima te su ista sredstva planirana u 2020. godini.

Omiška Dinara – očuvanje krajobrazne raznolikosti (K2030)

Planirana sredstva povećavaju se za 2.245.000,00 kn zbog dodatnih radova koje je nužno izvesti.

Sanacija odlagališta komunalnog otpada sufinancirana iz EU (K2032)

Planirana sredstva smanjuju se za 11.291.000 kn zbog toga što se provedba projekata sanacije odlagališta financirana iz EU (Operativni program Konkurentnost i kohezija) koja se sufinancira kroz ovu aktivnost (u iznosu od 10%) nije odvijala planiranom dinamikom, te su ponajviše postupci javne nabave odgodili izvođenje radova na projektima odobrenih sanacija odlagališta.

Izgradnja pretovarnih stanica (K2033)

Planirana sredstva smanjuju se za 5.160.000 kn zbog kašnjenja u planiranoj dinamici izgradnje pretovarne stanice Sović Laz (Delnice). Ugovor s odabranim ponuditeljem za izvođenje radova potpisan je tek krajem kolovoza, te će se preostala planirana sredstva u tu svrhu utrošiti u slijedećoj godini.

Sanacija odlagališta opasnog otpada Sovjak (K2035)

Planirana sredstva smanjuju se za 18.365.000 kn obzirom da predviđeni iznos neće biti utrošen na početak provedbe projekta sanacije crne točke Sovjak. Naime, planirana je isplata predujma izvođaču i početak ugovora za usluge (nadzor, voditelj projekta, odnosi s javnošću), međutim objava nadmetanja je odgođena u odnosu na planiranu. Ista sredstva planirana u 2020. godini radi mnogobrojnih upita tijekom postupaka prethodnih savjetovanja te komentara nadležnih tijela u postupku obveznog ex-ante pregleda dokumentacije.

Sanacija zatvorenog odlagališta baliranog komunalnog otpada Brezje u gradu Varaždinu (K2050)

Planirana sredstva smanjuju se za 20.000.000 kn iz razloga jer nisu još razriješeni formalno pravni uvjeti za realizaciju projekta.

Poticanje odvojenog prikupljanja otpada i recikliranje (K2051)

Planirana sredstva smanjuju se za 6.900.000,00 kn iz razloga što se javni pozivi planiraju krajem godine, a isplata sredstava očekuje se u 2020 godini.

Modernizacija državne mreže sufinancirana iz EU (K2052)

Planirana sredstva smanjuju se za 10.270.000,00 kn zbog smanjene realizacije ugovorenih projekata iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. godina, odnosno kašnjenja u postupcima provedbe javne nabave.

Potpora prilagodbi klimatskim promjenama (K2053)

Planirana sredstva smanjuju se za 16.500.000,00 kn zbog smanjene realizacije ugovorenog projekta iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. godina, odnosno kašnjenja korisnika u postupcima provedbe javne nabave (cca. 50 nabava).

Smanjenje emisija stakleničkih plinova u neenergetskim sektorima (K2055)

Planirana sredstva smanjuju se za 3.300.000,00 kn iz razloga složenih procedura pripreme poziva u suradnji s drugim tijelima za financiranje ovih projekata.

Nabava spremnika sredstvima EU (K2057)

Planirana sredstva smanjuju se za 373.936.000,00 kn iz razloga produženja rokova u postupcima ugovaranja i provedbe javne nabave.

PROGRAMI I PROJEKTI ENERGETSKE UČINKOVITOSTI

Provedba energetske pregleda i sustavno gospodarenje energijom (K2019)

Planirana sredstva se smanjuju za 5.150.000 kn jer se planirani javni poziv prebacuje u slijedeće razdoblje.

Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije (K2020)

Planirana sredstva se smanjuju za 10.356.000,00 kn iz razloga što su javni pozivi objavljeni u drugom i trećem kvartalu 2019. godine (s odgovarajućim ugovornim rokovima realizacije koji teku od dana zaprimanja odluke i ugovora od strane korisnika) što u konačnici rezultira povlačenjem sredstava Fonda i u 2020. godini. Pri tome veliki utjecaj na povlačenje sredstava ima aktivnost samog korisnika na koju Fond ne može utjecati. Nadalje, po prethodnim pozivima dio korisnika je odustao od provedbe projekata.

Poticanje održive gradnje (K2021)

Planirana sredstva se smanjuju za 18.480.000,00 kn jer je dio korisnika odustao od realizacije projekata, a nekim korisnicima je umanjena isplata temeljem opravdanih troškova i ugovornih uvjeta.

Poticanje energetske učinkovitosti u prometu (K2022)

Planirana sredstva smanjuju se za 26.385.300,00 kn iz razloga što su javni pozivi objavljeni u drugom kvartalu 2019. godine (s odgovarajućim ugovornim rokovima realizacije koji teku od dana zaprimanja odluke i ugovora od strane korisnika) što u konačnici rezultira povlačenjem sredstava Fonda i u 2020. godini. Dio korisnika po prethodnih pozivima iz 2018. godine je odustao od realizacije ugovornih obaveza.

Ostali projekti i programi energetske učinkovitosti (K2024)

Planirana sredstva povećavaju se za 9.360.000 kn radi provođenja programa suzbijanja energetske siromaštva.

Poticanje održive gradnje iz EU (K2054)

U okviru aktivnosti K2054 Poticanje održive gradnje iz EU planirani su rashodi u iznosu od 12.000.000,00 kn u svrhu osiguravanja dodatno dodijeljenih sredstava po Pozivu na dodjelu bespovratnih sredstava Energetska obnova i korištenje obnovljivih izvora energije u zgradama javnog sektora referentne oznake 4c1.4 (Operativni program „Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.“) sukladno Programu energetske obnove zgrada javnog sektora za razdoblje 2016. – 2020., a koja će se doznačiti Ministarstvu graditeljstva i prostornoga uređenja.

Projekti s trećim zemljama (K2056)

Planirana sredstva smanjuju se za 4.825.000 kn jer je Program pružanja bilateralne pomoći u području klimatskih promjena za razdoblje od 2018. do 2020. godine u postupku donošenja.

EGP Financijski mehanizam 2014. – 2021. (K2058)

Potpisom Memoranduma o suglasnosti o provedbi EGP financijskog mehanizma za razdoblje od 2014. do 2021. godine između Islanda, Kneževine Lihtenštajna, Kraljevine Norveške i Republike Hrvatske od 3. srpnja 2018. godine, a koji je potvrđen Zakonom o potvrđivanju Memoranduma o suglasnosti o provedbi EGP financijskog mehanizma za razdoblje od 2014. do 2021. godine, Fondu je dodijeljena uloga Upravitelja programa za područje „Energija i klimatske promjene“.

Ukupna vrijednost programa iznosi 20.000.000,00 €, od čega 17.000.000,00 € osigurava EGP financijski mehanizam (85%), a 3.000.000,00 € Državni Proračun Republike Hrvatske (15%).

Fond u 2019. godini nastavlja intenzivnu provedbu aktivnosti pripreme i provedbe programa u okviru EGP financijskog mehanizma.

Planirana sredstva smanjuju se za 438.500,00 kn jer nije potrebno provoditi sve planirane aktivnosti u svrhu pripreme programa.

Provedba aktivnosti energetske učinkovitosti na lokalnoj i regionalnoj razini RH (A1004)

Planirana sredstva smanjuju se za 3.110.000 kn, sredstva su bila planirana za pametna gospodarstva. Javni poziv planira se u idućem razdoblju a neposredno je povezan sa javnim pozivom za sustavno gospodarenje energijom i okolišem čime će se ostvariti poticanje zelenog gospodarstva.

Potpora provedbi klimatsko-energetske politike (A1005)

Planirana sredstva povećavaju se za 298.000 kn zbog preuzetih obveza.

Međunarodna suradnja (A1006)

Planirana sredstva se povećavaju za 483.000 kn zbog objavljenih poziva i preuzetih obveza.

GOSPODARENJE S POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA

A1003 Gospodarenje s posebnim kategorijama otpada

Planirana sredstva povećavaju se za 74.752.000 kn radi povećane aktivnosti sakupljanja posebnih kategorija otpada, koje su posljedica povećanja količina proizvoda od kojih nastaju posebne kategorije otpada koje se stavljaju na tržište, a sve u svrhu ostvarivanja propisanih ciljeva na području gospodarenja posebnim kategorijama otpada.

Pojačane su aktivnosti vezane za podizanje svijesti građana za odvajanje posebnih kategorija otpada, posebno ambalažnog otpada iz kućanstva, provode se kampanje preko kojih se građani i pravne i fizičke osobe – obrtnici educiraju na koji način mogu adekvatno zbrinuti nastali otpad preko sustava kojim upravlja Fond, mogućnosti besplatne predaje posebnih kategorija otpada ovlaštenim sakupljačima, ostvarivanja prava na posjedničku naknadu kod predaje otpadnih vozila, a sve navedene aktivnosti za posljedicu imaju povećanje stope sakupljanja, a samim time i povećanje rashoda na stavkama Fonda iz kojih se financira gospodarenje posebnim kategorijama otpada.